

فرهنگ آهنگ سازی

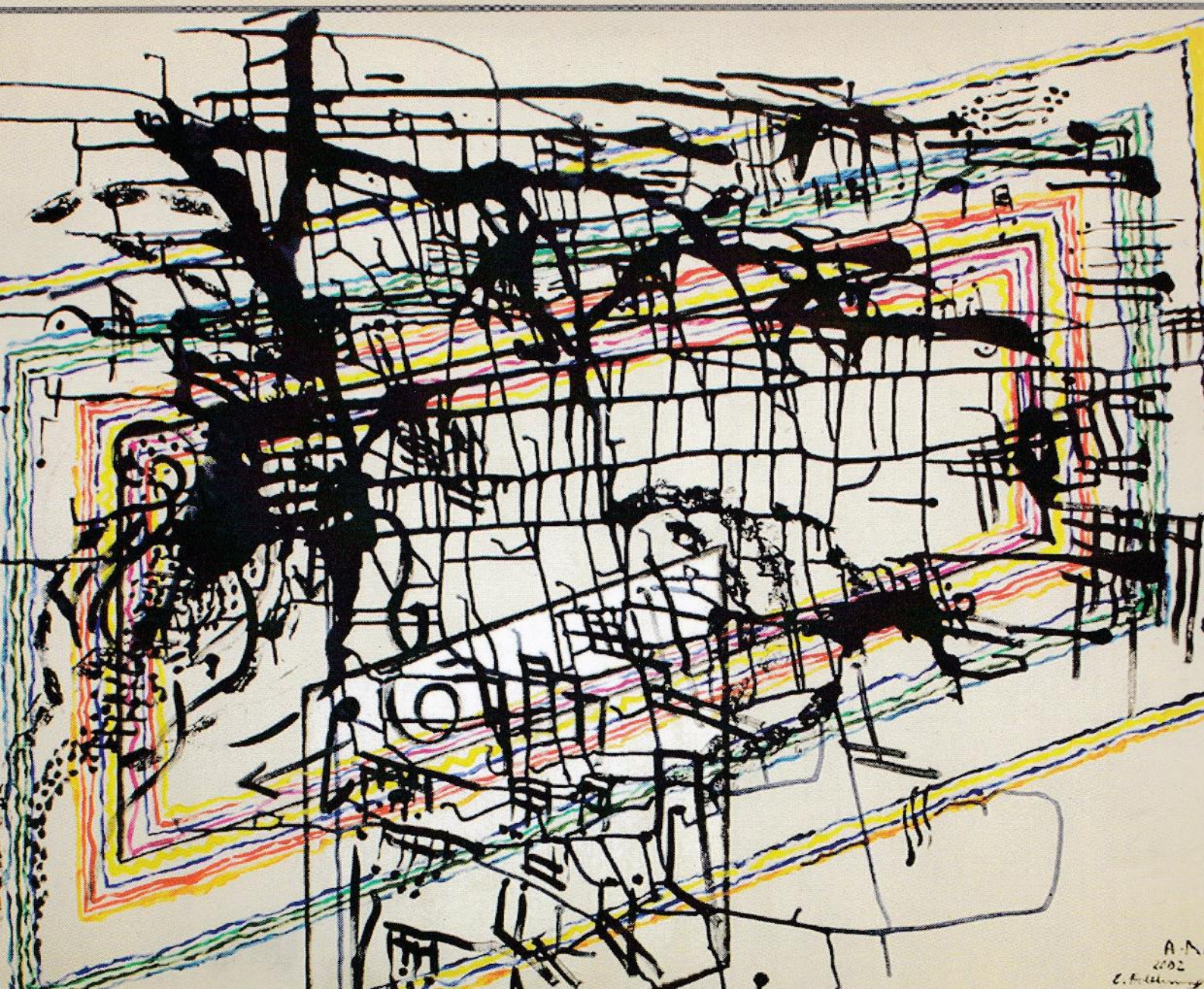
جلد اول

علیرضا مشایخی

مرکز موسیقی بتهوون شیراز

چاپ دوم

باسم
پاکستان
نشراتی
این کتاب
مستند
تولید

انتشارات سوره مهر (وابسته به حوزه هنری)
مرکز موسیقی سوره مهر

فرهنگ آهنگ سازی

جلد اول

نویسنده: علیرضا مشایخی

چاپ و صحافی: واژه پرداز اندیشه

چاپ دوم: ۱۴۰۰

شمارگان: ۱۲۵۰ نسخه

شابک: ۹۷۹-۰-۹۰۱۴۵۱۴-۶-۹

نشانی انتشارات: تهران، خیابان حافظ، خیابان
رشت، پلاک ۲۳، تلفن: ۶۱۹۴۲، دورنگار: ۶۶۴۶۹۹۵۱
فروشگاه مرکزی: تهران، خیابان سمیه، ترسیده به خیابان
حافظ، جنب حوزه هنری، پلاک ۲۴۵، تلفن: ۸۸۹۴۹۷۹۱-۲
فروشگاه انقلاب: تهران، خیابان انقلاب، میدان انقلاب،
جنب سینما بهمن، پلاک ۱۰۲۳، تلفن: ۶۶۴۷۶۵۶۸-۹
فروشگاه اصفهان: اصفهان، میدان انقلاب، سینما ساحل،
کدپستی: ۸۱۳۳۶۱۴۵۱۱، تلفن: ۰۳۱-۲۲۲۴۷۷۳۵-۶

Sooremehr.ir

Mehrak.ir

@Sooremehr

۶۶۴۶۰۹۹۳ (پنج خط)

۱۵۸۱۵-۱۱۴۴

۳۰۰۰۵۳۱۹

نقل و چاپ نوشته‌ها منوط به اجازه رسمی از ناشر است.

دانلود کتابخوان سوره مهر

با وارد کردن کد تخفیف «hisama» در اولین خرید
خود از کتابخوان سوره مهر ۵۰٪ تخفیف بگیرید.

فهرست

۰۰۹	چند کلبه درباره این کتاب	
۰۱۱	پیشگفتار	
۰۱۹	مروری اجمالی بر میانی هارمونی	بخش اول
۰۱۹	فضای هارمونی در تسلسل آکوردها	گفتار اول
۰۳۱	نت‌های غریبه و نت‌های تبدیلی	گفتار دوم
۰۵۹	مدولاسیون	گفتار سوم
۰۶۷	مروری اجمالی بر میانی کنترپوان	بخش دوم
۰۶۷	در مقابل هم قرار دادن بخش‌ها	گفتار اول
۰۷۵	مقدمه بر نگارش انوانسیون	گفتار دوم
۰۹۳	مصالح اولیه فرمشناسی	بخش سوم
۱۲۹	نظم‌های از پیش ساخته	بخش چهارم
۱۲۹	موسیقی دوازده تنی	گفتار اول
۱۷۷	سریل	گفتار دوم
۱۹۳	منابع	
۱۹۵	آثار صوتی منتشر شده از علیرضا مشایخی	
۲۰۰	تالیفات منتشر شده از علیرضا مشایخی	

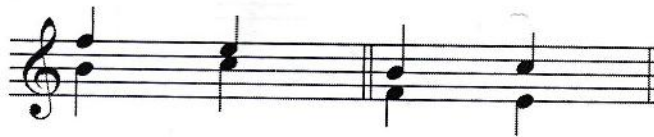
مونته وردی^۱ است.

در مثال ۱-ب، با الهام از روند ملودی در مینور، چهار کاسته را با حرکت به نت لا «حل» کرده ایم.

در مثال ۱-پ، به قدرت جذب، که در تنالیتیه موجود است، پاسخ گفته ایم.

در همین زمینه به مثال ۲ دقت کنید.

مثال ۲

در مثال ۲ توجه کنید که چگونه فاصله کاسته به منظور حل «جمع» می شود و فاصله افزوده در «انبساط» به حل خود می رسد.

== روند ملودی در مینور ==

در مینورهای هارمونیک، نت هفتم در هدفمند کردن ملودی قدرت زیادی دارد. به مثال های زیر، که در «لا مینور» طرح شده اند، توجه کنید.

مثال ۳

و هنگامی که روند پایین رونده داریم، طبیعی است که نت هفتم به نت ششم می رود.

مثال ۴

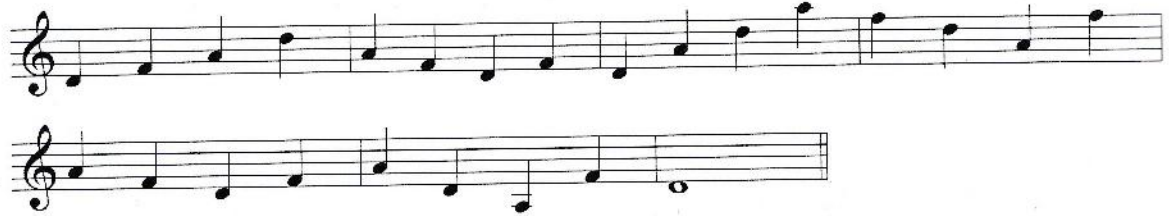

== ۱ - ۳ - کاربرد آکوردها ==

آنچه در روش های آموزشی کمتر به آن توجه می شود جنبه کاربردی تسلسل آکوردهاست. در مثال های زیر انواع مختلف «شکستن» آکوردها را می بینید.

در مثال های ۱ تا ۵ انواع مختلف آرپژ را ببینید:

مثال ۱

مثال ۲

مثال ۳

مثال ۴

مثال ۵ - الف

مثال ۵ - ب

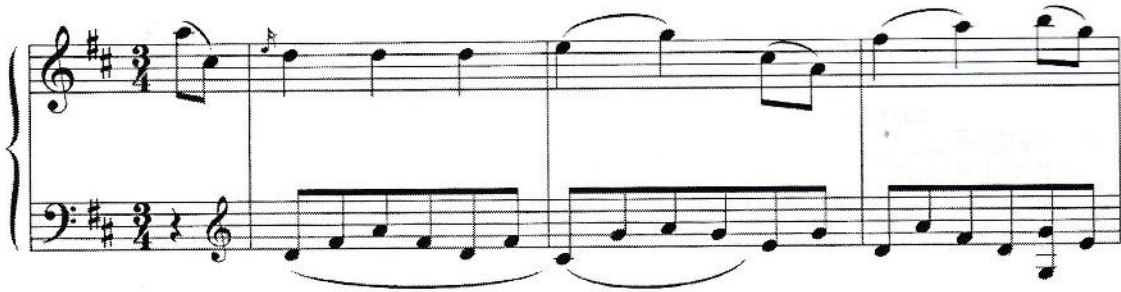

در مثال ۶ آکوردهایی را می‌بینیم که زیربنای دو میزان از سونات «ر ماژور» KV. ۲۸۴ موتزارت هستند و در مثال ۷ می‌بینید که چگونه آکوردهای مزبور به یک خط اصلی (در دست راست) و یک خط بدرقه‌کننده (در دست چپ) تبدیل شده‌اند.

مثال ۶

مثال ۷ (موتزارت، سونات در «ر ماژور»، KV. ۲۸۴، قسمت سوم، واریاسیون XII، میزان‌های ۲۲۳ تا ۲۲۵)

در مثال ۸، در حالی که پایه و سوم در دست چپ تکرار می‌شوند، دست راست روند ملودی را با کمک گذرهای دیاتونیک و کروماتیک عرضه می‌کند. (توضیح نت گذر را در ۲-۲-۴ مطالعه کنید.)

مثال ۸ (موتزارت، سونات در «دو ماژور»، KV. ۲۸۴، قسمت اول، میزان‌های ۲۱ و ۲۲)

در مثال ۹ آکورد هفتم نمایان بعد از عرضه در دو میزان، روی «سل ماژور» حل می‌شود.

مثال ۹ (موتزارت، سونات در «دو ماژور»، KV. ۳۰۹، قسمت اول، میزان‌های ۱۲۰ و ۱۲۱)

در مثال‌های زیر به شیوه برخورد موتزارت با حل آکوردهای $\frac{6}{4}$ توجه می‌کنیم. توجه داشته باشید که:
الف) فاصله چهارم را نسبت به پایه محاسبه می‌کنیم.
ب) یکی از دو نت تشکیل دهنده فاصله چهارم را نامطبوع تعریف می‌کنیم. این نت نباید در آکورد تکرار شده باشد و باید حل شود.

در مثال ۱۰ ضرب اول میزان دوم (آمادگی و حل در بخش بالا)

مثال ۱۰ (موتزارت، سونات در «ر ماژور»، KV. ۲۸۴، قسمت سوم، واریاسیون اول، میزان‌های ۲۰ و ۲۱)

هنگامی که نظرات «هگل» درباره هنر را مطالعه می‌کنیم نگران آینده هنر می‌شویم؛ اما برای درک این نگرانی، نخست باید خلأ موجود را در مورد موسیقی تفکر پر کنیم. در این نوشته کوشیده‌ام مسائل کلیدی تفکر و انشای موسیقایی را به شیوه‌ای کاربردی در اختیار دانشجویان علاقه‌مند قرار دهم.

